

Jeg lærer børnene at lege...

Legende tilgang til pædagogisk praksis

Udviklingsplan for M.C. Holms Børnehuse 2025-2027

STATUS- SAMMENHÆNG

Børnehuset bygger videre på de tidligere udviklingsplaner om sprogudvikling og legeuniverser.

Leg er den måde, børn naturligt udforsker verden på: gennem leg udvikler de relationer, sprog, fantasi, konfliktløsning, selvregulering og evnen til at indgå i fællesskaber. Når børn mestrer legens grundelementer – at komme ind i leg, fastholde den, forhandle roller og skabe sammenhæng – øges deres muligheder for at trives og indgå positivt i både små og store fællesskaber.

Vi har derfor haft fokus på at skabe fysiske lege- og læringsmiljøer, der inviterer børnene ind i legeprocesser, hvor de kan finde hinanden og udvikle fællesskaber. Selvom de fysiske rammer er vigtige, viser praksis, at det pædagogiske personales rolle er helt afgørende for, at alle børn får adgang til legen. Mange børn kan selv skabe forbindelse til andre, mens en del har brug for, at voksne viser veje ind i legen, skaber struktur eller hjælper med at holde legen kørende. Børn har brug for voksne, der "lægger skinner ud", modellerer legeadfærd og viser, hvordan man kan invitere andre ind og skabe plads til alle.

Når voksne går forrest i legen – i børnehøjde og som aktive deltagere – bliver de rollemodeller for både sprog, sociale samspil og kreativitet. Deltagende, legende voksne skaber tryghed og understøtter relationerne mellem børnene, og de hjælper særligt de børn, der har svært ved at komme ind i leg, med at blive en del af fællesskabet. De voksne kan desuden tilføre legen variation, dybde og retning, så legen bliver mere vedvarende og udviklende, end børnene altid kan skabe alene.

En vigtig del af dette arbejde er at have et tydeligt børneperspektiv. Det betyder, at vi er optagede af, hvordan børn oplever legen, relationerne og de rammer, vi skaber. Når vi retter blikket mod barnets perspektiv, får vi indsigt i, hvad der giver mening for barnet, hvad der motiverer dem, og hvilke barrierer der kan stå i vejen for deres deltagelse. Denne viden bruger vi til at justere både de fysiske miljøer og vores pædagogiske handlinger, så børnene oplever sig set, forstået og inviteret ind i legen på måder, der føles meningsfulde for dem.

Sprogunderstøttende arbejde er en integreret del af denne praksis. Når voksne deltager i legeprocesser, opstår der naturlige situationer til at sætte ord på handlinger, udvide børnenes ordforråd, styrke dialogen og hjælpe børn med at sætte sprog på både følelser, handlinger og idéer. Det sprog, der udvikles i legen, hænger tæt sammen med barnets mulighed for at forstå roller, regler, sociale signaler og fællesskabets dynamikker. Derfor bliver leg og sprog to sider af samme udviklingsproces.

I den kommende periode vil vi derfor have særlig fokus på at styrke en legende pædagogisk praksis med legemodige voksne, der aktivt deltager i børnenes legeuniverser, arbejder sprogunderstøttende og sikrer, at børneperspektivet er styrende for tilrettelæggelsen af hverdagen. Målet er at skabe stærke legefællesskaber, hvor alle børn kan trives, udvikle sig og opleve sig som betydningsfulde deltagere.

MÅL

At styrke alle børns deltagelse i udviklende legefællesskaber gennem en legende pædagogisk praksis, hvor voksne arbejder i børnehøjde, understøtter sproglig udvikling og bringer børneperspektivet aktivt i spil.

Målgruppen er alle børn i Børnehuset.

Alle børn har ret til at være en del af et stærkt fællesskab.

TILTAG

Neuro Psykologisk Udviklingsleg- Ny faglig viden og erfaringer fra vores prøvehandling skal implementeres i vores pædagogiske praksis. (NPU)

Ledelse- Fælles retning via faglig ledelse

- Stimøder, Teammøder og faglig refleksion
 - fokus på facilitering af læringsprocesserne
 - skabe plads til og understøtte medarbejdernes egen refleksion
 - understøtte at prøvehandlingerne lever videre
 - løbende evaluering af teams SMTTE-modeller
 - understøtte det fagligt og reflekterende arbejde med pædagogiske udfordringer hvor udgangspunktet er NPU og Grundfortællingen.
- Pædagogisk dag- tilgår

Pædagogisk personale

Selvrefleksion hos det pædagogiske personale om egen rolle i leg

- Definering af hvordan jeg gerne vil være aktiv i leg
 - hvordan jeg gerne vil møde børnene og hverdagen med en legende tilgang.
 - hvordan jeg gerne vil bringe entusiasme og engagement ind i mit samspil med børnene.
 - hvordan vil jeg bidrage til de legende læringsmiljøer hele dagen – inde og ude.
 - hvordan vil jeg inddrage børnenes perspektiv, uden at lægge ansvaret for hverdag på børnene.
- Arbejde fagligt og reflekterende med pædagogiske udfordringer hvor udgangspunktet er NPU og Grundfortællingen.

Understøttende legemiljøer hele dagen

Der skal være fokus på indretning af relevante legemiljøer i forhold til den aktuelle børnegruppe:

- Inde og ude
- Inddragelse af børneperspektiver
- Særlig opmærksomhed på følgende læreplanstema; "Natur, udeliv og **science**" og "Krop, **sanser** og bevægelse"

Sprogunderstøttelse i legen

- Nærværende voksne, der udvider børnenes begreber gennem hverdagssituationer fx leg og rutinesituationer.
- Indarbejde fokusord i vores hverdagspraksis og synliggøre dette for børn, forældre og personale.
- Matematisk opmærksomhed – udvidelse vores forståelse af begrebet og hvordan vi arbejder med det sammen med børnene.

Inddrage forældrene

- Forældremøde 26/2:
 - Oplæg; "Når legen bærer barndommen mod livsduelighed" Palle-Emil Stouby. Efterfølgende Dialog med personale og forældre.
- Løbende information om vores arbejde med legende læringsmiljøer og legende karavaneførere

For børnene

Kortere sigt		Længere sigt	
1–3 år	→ Børnene viser mere nysgerrighed og opsøger simple lege oftere.	→ Børnene deltager stabilt i parallellege og tager små skridt mod fælles leg.	
	→ De tager små initiativer til kontakt, fx giver legetøj, peger eller bruger enkeltord/lyde.	→ De efterligner hinandens handlinger og følger enkle fælles legeidéer.	
	→ De accepterer lettere andre børns nærhed i leg.	→ De fastholder leg i længere tid og viser tydelig sproglig progression.	
	→ Børnene søger voksne for støtte til at komme ind i leg.	→ Begyndende rolleleg opstår i samspil med voksne.	
3–6 år	→ Flere børn opsøger rollelege og fælles lege hurtigere.	→ Børnene indgår i længerevarende og mere komplekse legefællesskaber.	
	→ De forhandler små roller og regler i kortere tid uden at legen bryder sammen.	→ Legeuniverser får sammenhæng, tydelige roller og mere udviklede fortællinger.	
	→ Børn bruger mere sprog aktivt i legen.	→ Børnene løser mindre konflikter i leg selv.	
	→ Tilbageholdende børn viser oftere, at de vil være med.	→ Flere børn, der tidligere stod udenfor, deltager nu aktivt i fællesskaber.	

For pædagogisk personale

Kortere sigt		Længere sigt	
→ Vi går oftere med i legen og er i børnehøjde.	→ Vi igangsætter lege , der inviterer børn ind.	→ Vi deltager stabilt i børns lege som aktive medspillere.	→ Den sprogunderstøttende praksis er blevet en naturlig del af legen og hverdagen.
	→ Vi sætter ord på handlinger, følelser og roller i legen.	→ Børneperspektivet bruges systematisk , når vi tilpasser miljøer og rammer.	→ Vi giver mere tid og plads til længere legeprocesser.
	→ Vi hjælper børnene med at finde hinanden , især dem der har svært ved at komme ind i leg.	→ Vi støtter børn i rolleforhandling, turtagning og inklusion i leg.	→ Vi kan sammen beskrive progression i børns legekompetencer.
	→ Vi deler små observationer om børns leg i teamet.	→ Vi oplever, at flere børn trives og deltager mere aktivt i legefællesskaber.	
	→ Vi begynder at spørge: “Hvordan oplever børnene det?”		

EVALUERING – Leg som afsæt for fællesskab, trivsel og læring

Der udarbejdes SMTTE'er i team/grupper, hvor der tages udgangspunkt i konkret praksis.

Der er ikke rammer for hvor længe der skal arbejdes med hver SMTTE, eller hvor mange hvert team/gruppe skal arbejde med i perioden. Dog skal alle have udarbejdet (og skrevet i H&H) den første SMTTE senest den 1. april 2026.

Her er løbende evaluering indarbejdet via:

- Korte, uformelle observationer i hverdagen.
- Løbende drøftelser med fokus på det, vi ser i praksis.
- Sammenhold mellem ønskede **Tegn** og det, der faktisk sker i børnegruppen og i personalets arbejde.
- Justering af praksis ud fra fælles refleksioner: *Hvad virker? Hvad skal vi ændre?*

Der udarbejdes en midtvejsevaluering (30.10.2026) og en slutevaluering (24.04.2027) på denne udviklingsplan.